RAPORT DE ANALIZA

Perceptiile mediului de afaceri asupra economiei

Realizat de: TNS

Pentru: Camera de Comert si Industrie a Romaniei

Profil respondenti	Persoane de decizie in cadrul societatilor comerciale din Romania (Proprietar, asociat sau persoana cu functie de conducere de nivel superior)
Perioada de culegere	08 Aprilie - 04 Mai 2016
Dimensiunea esantionului	500 respondenti
Reprezentativitate	La nivel de regiune istorica si domeniu de activitate (eroare de ±4.4% calculata la un nivel de incredere de 95%)

18 Mai 2016

Fiscalitatea ramane principala problema cu care se confrunta mediul de afaceri din Romania, dar aceasta are o scadere semnificativa statistic in raport cu 2015 (-15pp). Continuand in aceeasi nota, lipsa personalului calificat (+11pp) si concurenta (+ 8pp) inregistreaza o crestere semnificativa statistic in 2016.

Principalele probleme ale mediului de afaceri romanesc – comparativ 2015 – 2016 (%)

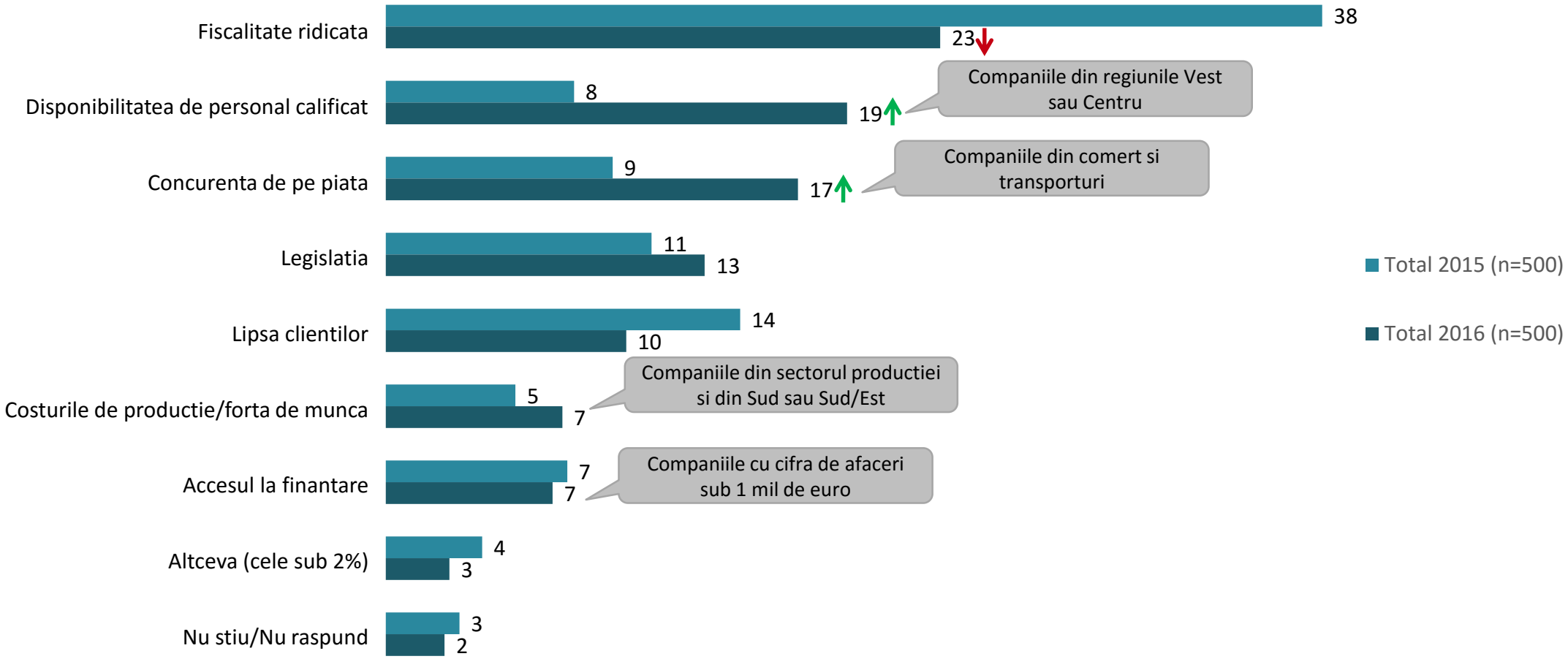

Care este in prezent cea mai importanta problema cu care se confrunta firma dumneavoastra? Raspuns unic.

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

36% dintre companii s-au lovit de problema plecarii in strainatate a angajatilor, iar 68% declara ca personalul calificat a fost principala categorie afectata. Companiile afectate de acest fenomen sunt cele care isi desfasoara activitatea in Regiunea Nord/Est.

Migratia fortei de munca – 2016 (%)

2016 (N=500)

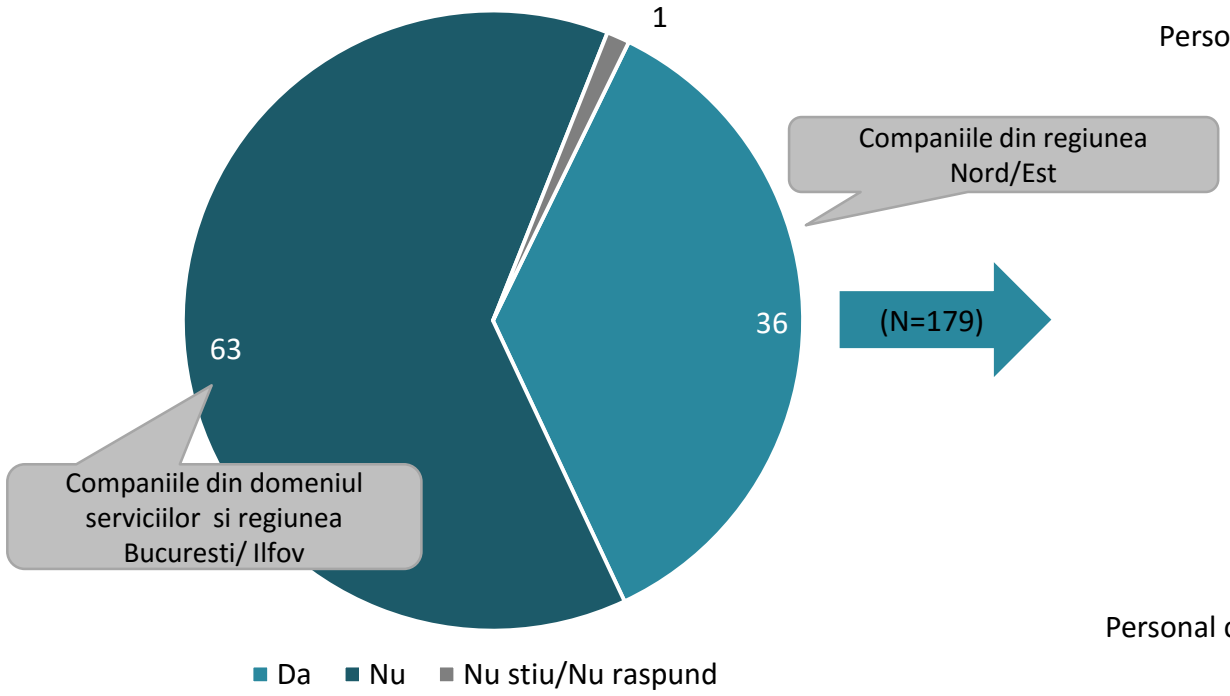

Categoriile de personal afectate – 2016 (%)

Firma dvs. s-a confruntat cu plecarea de personal in strainatate?
Ce categorii de personal au fost afectate?

Similar cu studiul din 2015, in 2016 ierarhia competitorilor se pastreaza, dar creste proportia celor care vad in companiile straine/multinationale un competitor al afacerii lor (+16pp vs 2015).

Concurenta – comparativ 2015 – 2016 (%)

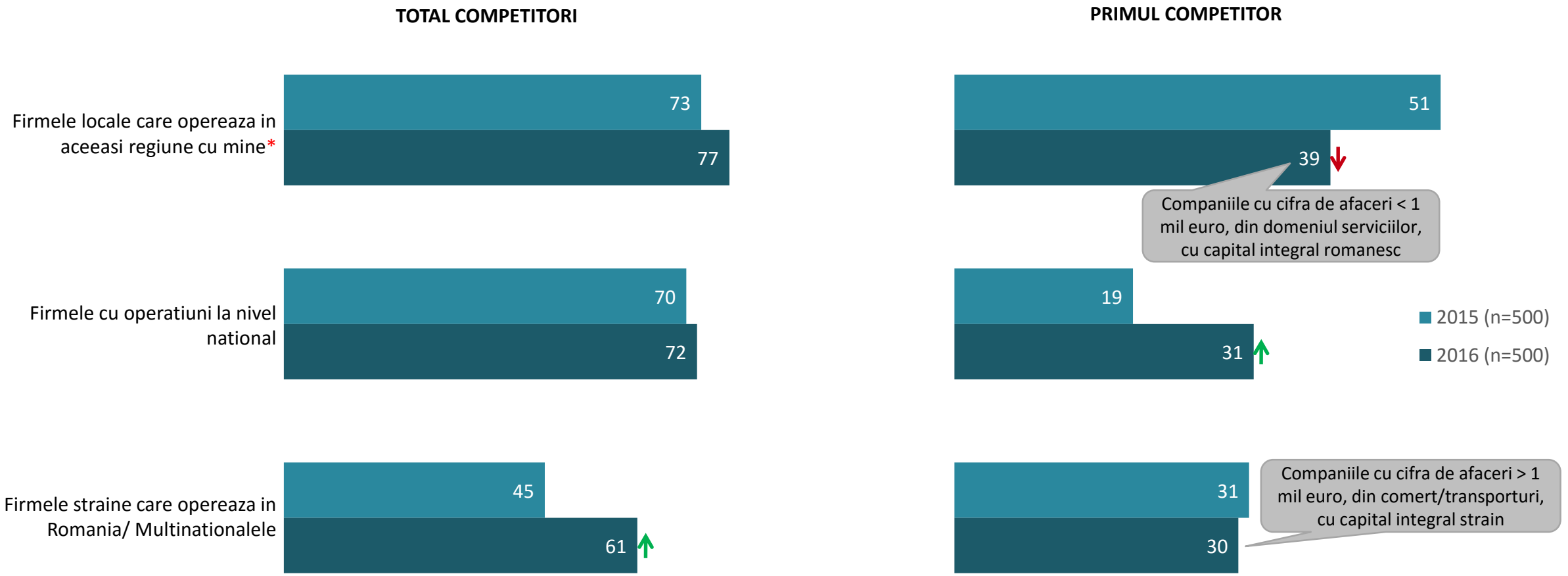

**Optiunile de raspuns au suferit unele modificari in 2016 comparativ cu studiul din 2015*

Cine este principalul competitor pentru afacerea dvs.? Dar al doilea competitor al afacerii dvs.? Si al treilea?

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Reducerea fiscalitatii (49%), birocratiei (14%), facilitarea obtinerii de fonduri europene (9%) si reducerea TVA-ului/simplificarea procedurilor de returnare a TVA (9%) sunt principalele masuri economice care ar conduce la imbunatatirea activitatii economice a companiilor din Romania.

Masuri de stimulare activitatii economice – 2016 (%)

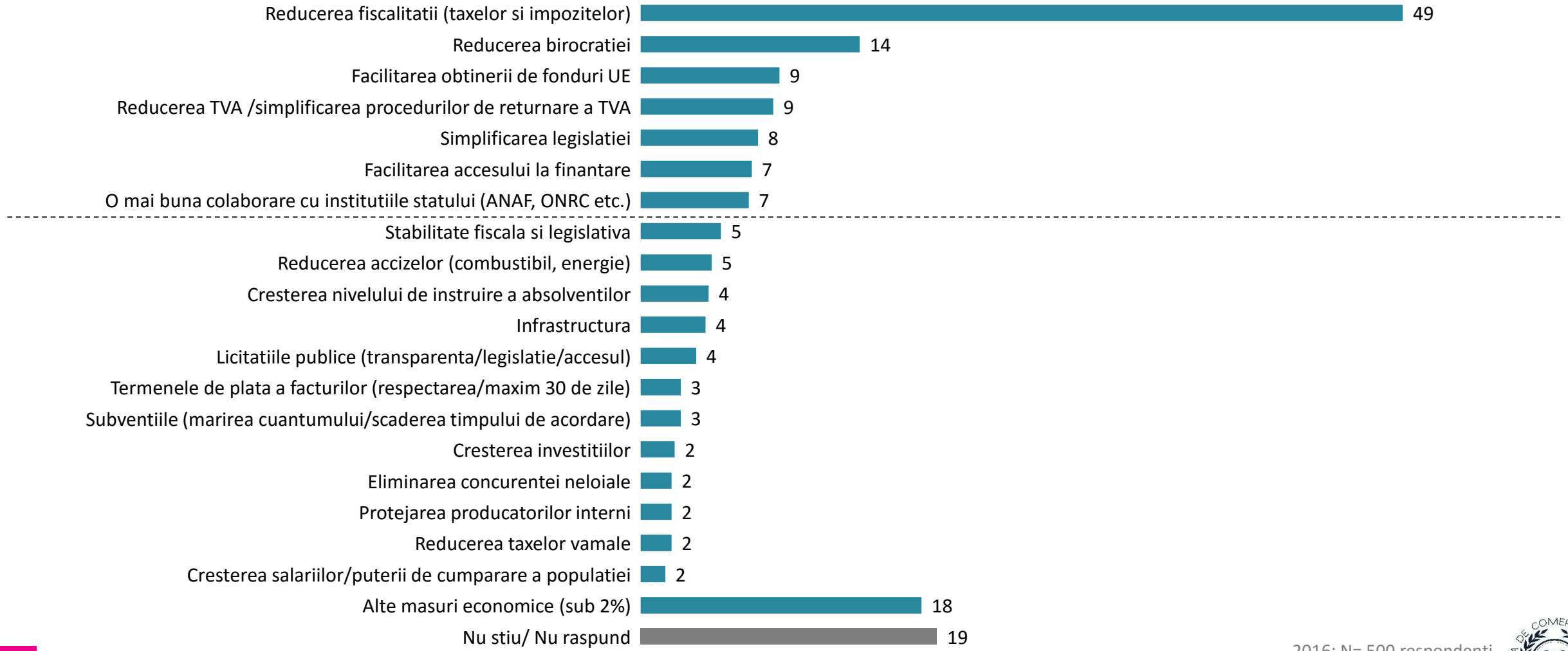

2016: N= 500 respondenti

Enumerati 3 masuri economice care ar ajuta la imbunatatirea activitatii economice din domeniul in care activati dvs.?

In anul 2015 costul fortei de munca (+8pp), cifra de afaceri (+7pp) si profitul net dupa impozitare (+5pp) sunt indicatorii care au avut o crestere semnificativa comparativ anul 2014, in timp ce costurile materiale (energie, materie prima etc.) au ramas neschimbate (+6pp).

I. Evaluarea anului precedent – comparativ 2015 – 2016 (%)

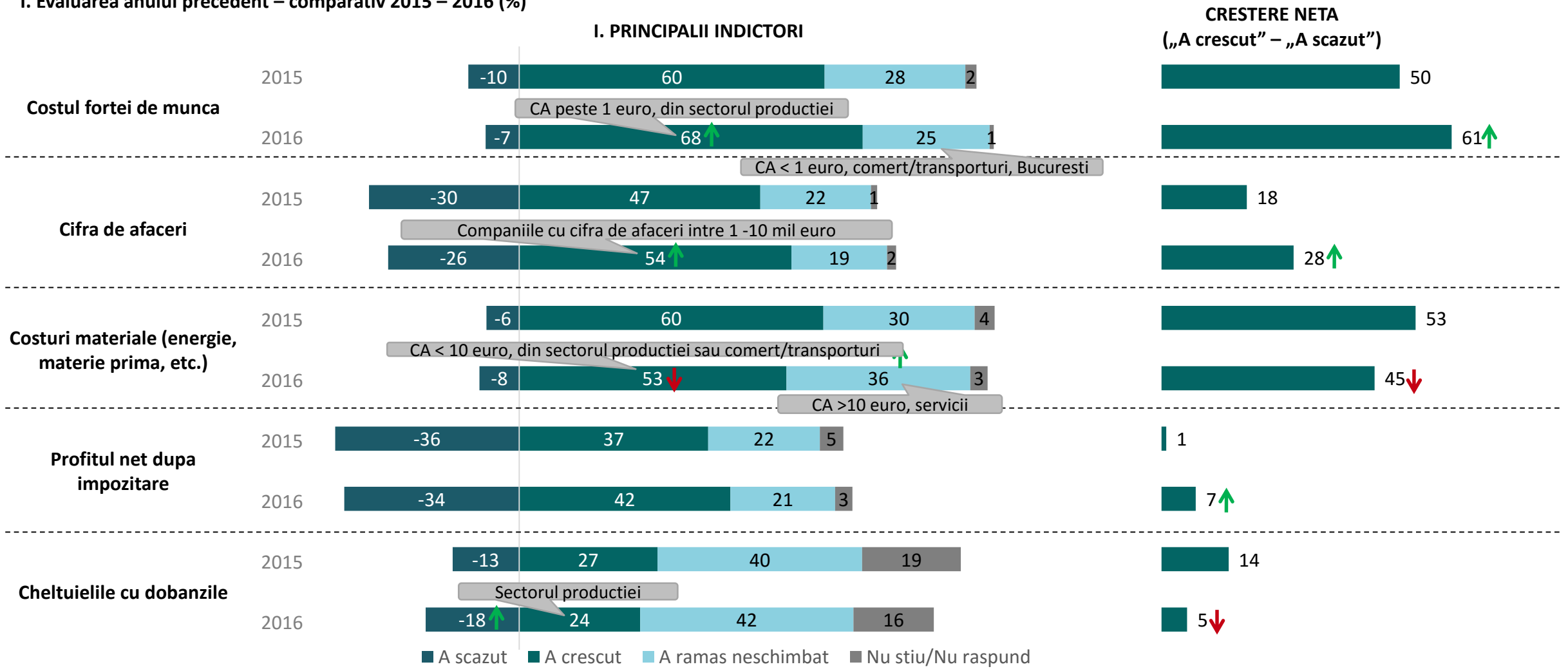

2015: N= 500 respondenti
2016: N= 500 respondenti
Care din urmatorii indicatori, relevanti In activitatea dvs., au scazut, au ramas neschimbati sau au crescut in ultimul an in cadrul companiei dvs,?

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

In anul 2015 situatia economica generala a companiei s-a imbunatatit (+6pp vs 2014), bancile au avut o mai mare deschidere spre creditare (+10pp vs 2014), iar vanzarile companiei au crescut usor (+4pp).

II. Evaluarea anului precedent – comparativ 2015 – 2016 (%)

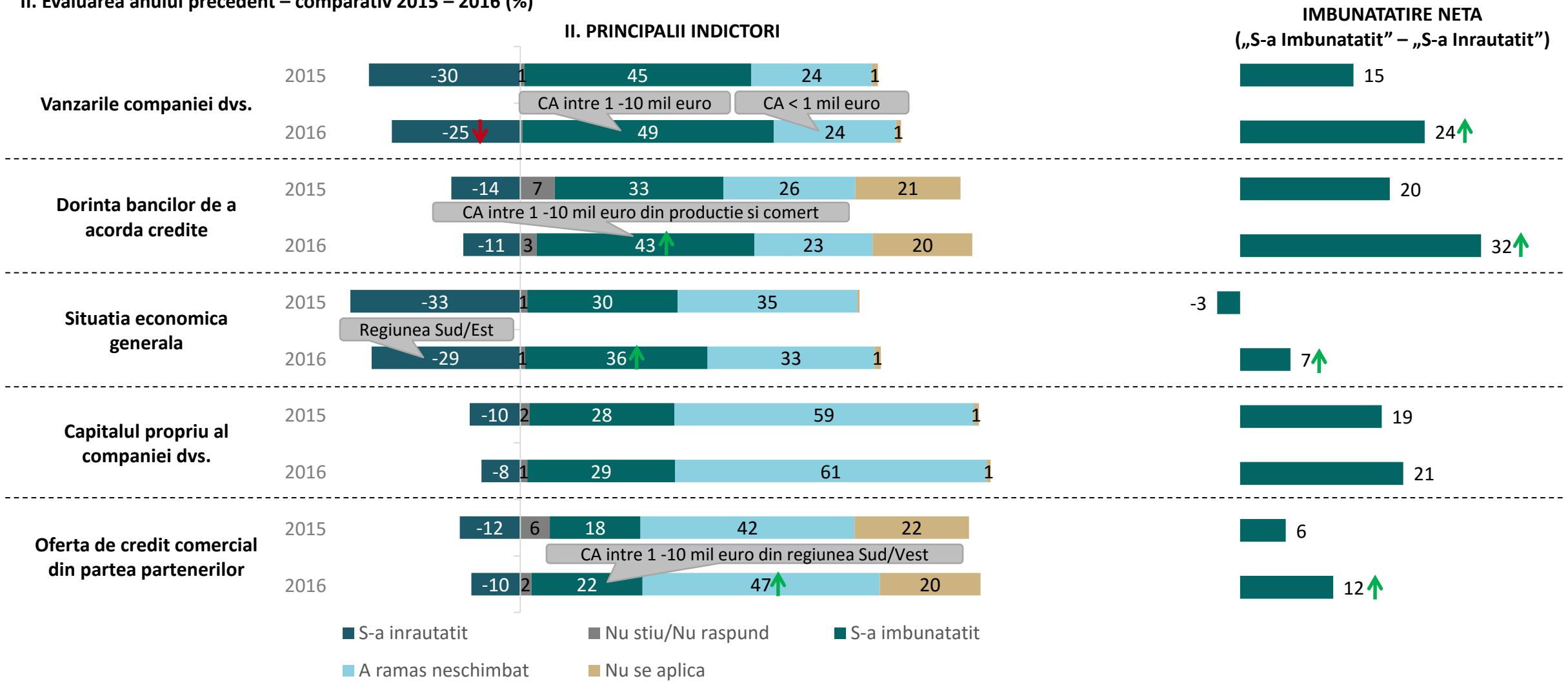

2015: N= 500 respondenti
2016: N= 500 respondenti

Pentru fiecare dintre urmatorii factori, ati spune ca ei s-au imbunatatit, au ramas neschimbati sau s-au inrautatit in ultimul an?

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Comparativ cu asteptarile din anul 2015, in 2016 companiile se asteapta ca cifra de afaceri sa creasca (+5pp), dar in acelasi timp se asteapta ca numarul angajatilor sa ramana constant.

Asteptarile fata de urmatorul an - 2015 vs 2016 – comparativ 2015 – 2016 (%)

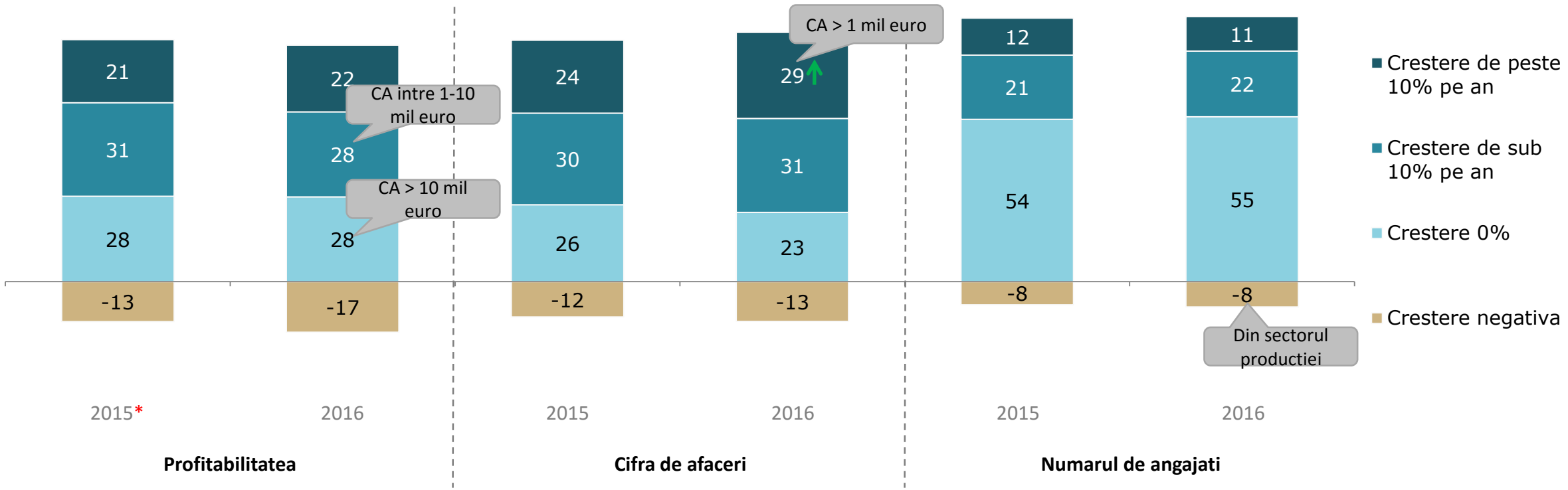

**Diferenta de pana la 100% este reprezentata de Nu stiu/ Nu raspund*

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

2015: N= 500 respondenti
2016: N= 500 respondenti

In urmatorul an, cat de mult estimati ca va creste sau descreste compania dvs. in ceea ce priveste urmatorii indicatori…?

In 2016 DNA, ITM si CCIR sunt institutiile cu cel mai ridicat nivel de incredere in randul companiilor din Romania. Comparativ cu 2015, in 2016 cresteri semnificative inregistreaza bancile (+12pp), ANAF-ul (+7pp), CCIR (+5pp) si CC (+5pp).

Increderea in institutii – comparativ 2015 – 2016*

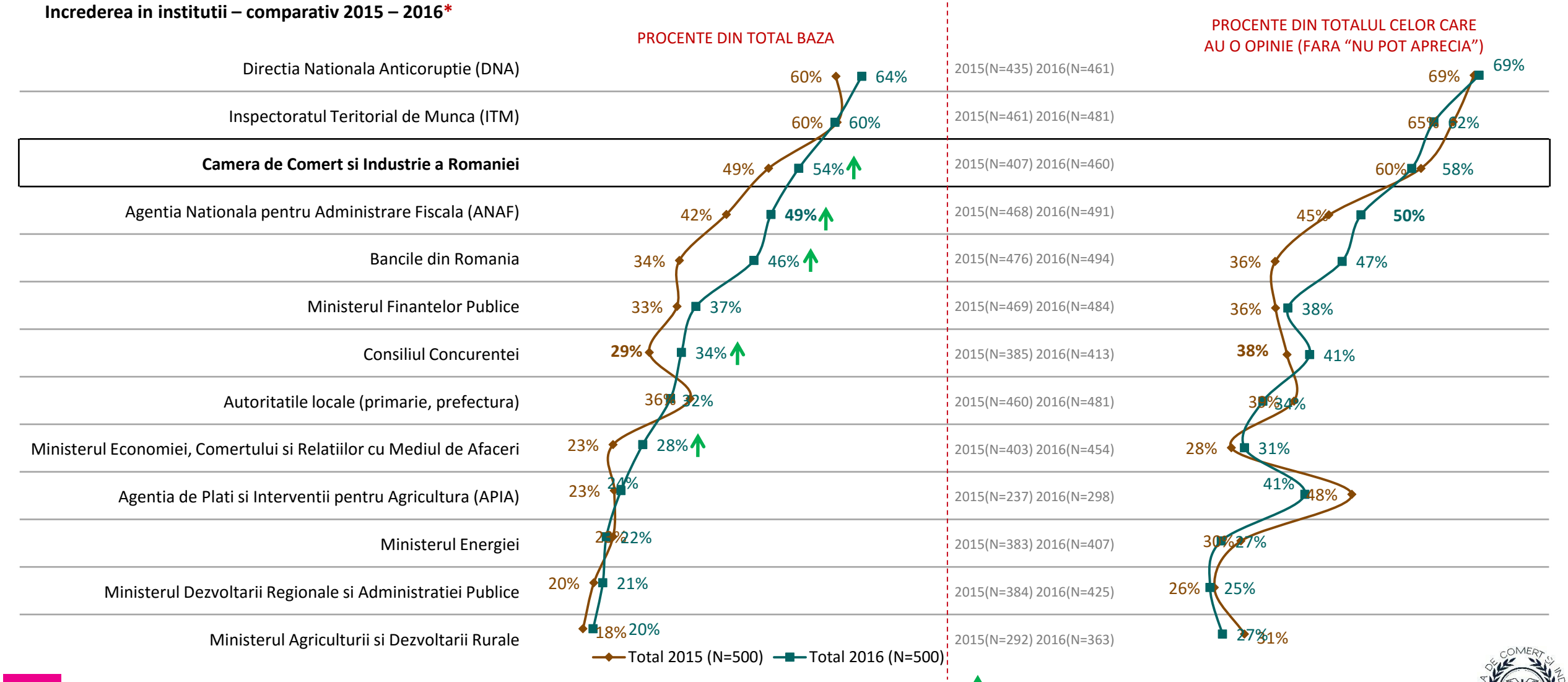

**Doar cei care au raspuns cu Foarte multa si Multa incredere*

Dvs. personal cata incredere aveti in … ?

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)

↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Accesarea fondurilor europene, in general obtinerea avizelor si autorizatiilor, dar si deblocarea/ridicarea popririlor conturilor bancare sunt cele mai dificile interactiuni cu institutiile statului, acestea inregistrand cresteri semnificative comparativ cu 2015, +20pp respectiv +10pp, si +5pp.

I. Interactiune companiilor cu institutiile publice – comparativ 2015 – 2016 (%)

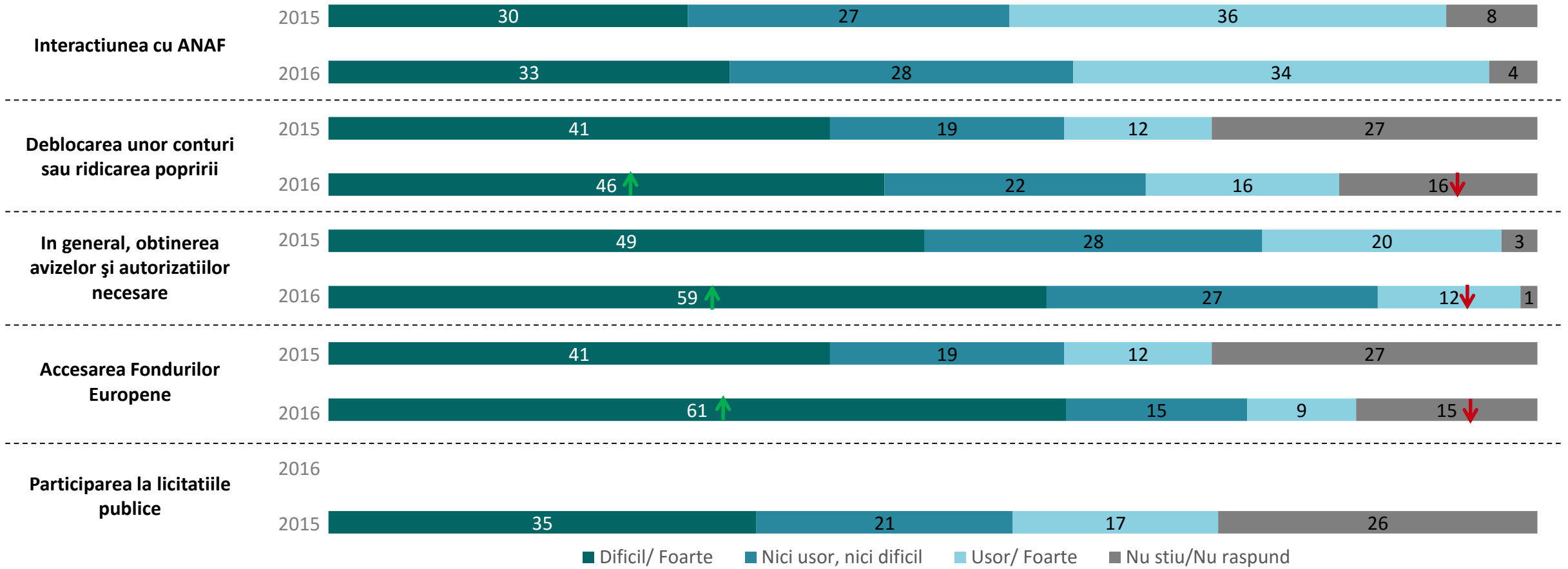

Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)

Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

2015: N= 500 respondenti
2016: N= 500 respondenti

Pe o scala de la 1 la 5, unde 1 inseamna Foarte dificil si 5 inseamna Foarte usor, cum evaluati ca se desfasoara urmatoarele activitati in Romania?

48% dintre companii declara ca interactiunea cu institutiile statului consuma foarte mult timp (un procent usor mai ridicat comparativ cu 2015 +4pp), in timp ce 5% declara contrariul. Activitatea organelor de control este perceputa ca fiind incorecta si neprofesionista de catre 13% dintre cei intervievati, procent usor mai ridicat vs 2015 (+3pp).

II. Interactiune companiilor cu institutiile publice – comparativ 2015 – 2016 (%)

Relatia cu institutiile statului

Activitatea organelor de control

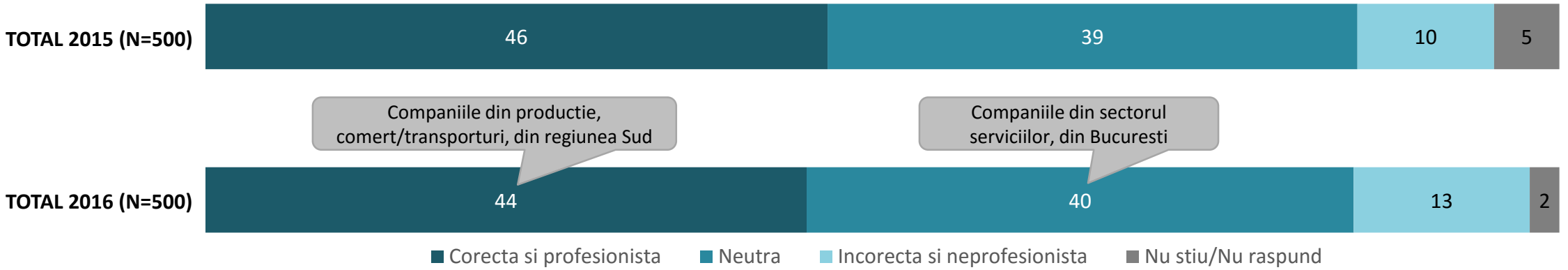

Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Considerati ca interactiunea firmei dvs. cu institutiile de stat va consuma:
Cum apreciati activitatea organelor de control care verifica activitatea firmei dvs.?

75% dintre companii apreciaza reducerea impozitului pe dividente ca fiind o masura cu un efect pozitiv asupra companiei, in vreme ce in cazul a 35% taxa pe mijloacele fixe a avut efecte negative.

Impactul masurilor legislative de stimulare economica – comparativ 2015 – 2016 (%)

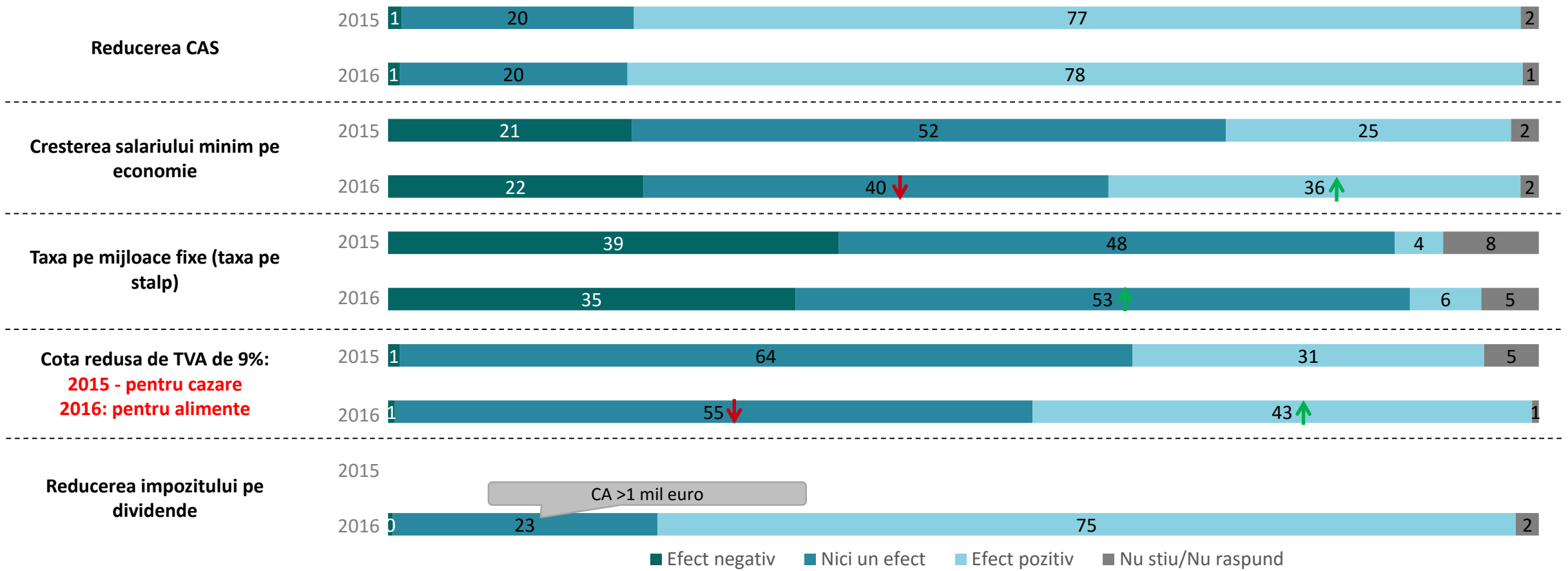

Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

2015: N= 500 respondenti
2016: N= 500 respondenti

Ce efect au avut asupra companiei dvs. urmatoarele masuri luate de Guvern?

Un procent mai ridicat decat in 2015 (+5pp) considera ca fiind bune sau foarte bune informatiile furnizate de CCIR cu privire la reglementarile din domeniul afacerilor externe, iar procentul celor care nu au auzit de aceasta activitate este pe un trend descrescator (-13pp).

Informatiile furnizate de CCIR – comparativ 2015 – 2016 (%)

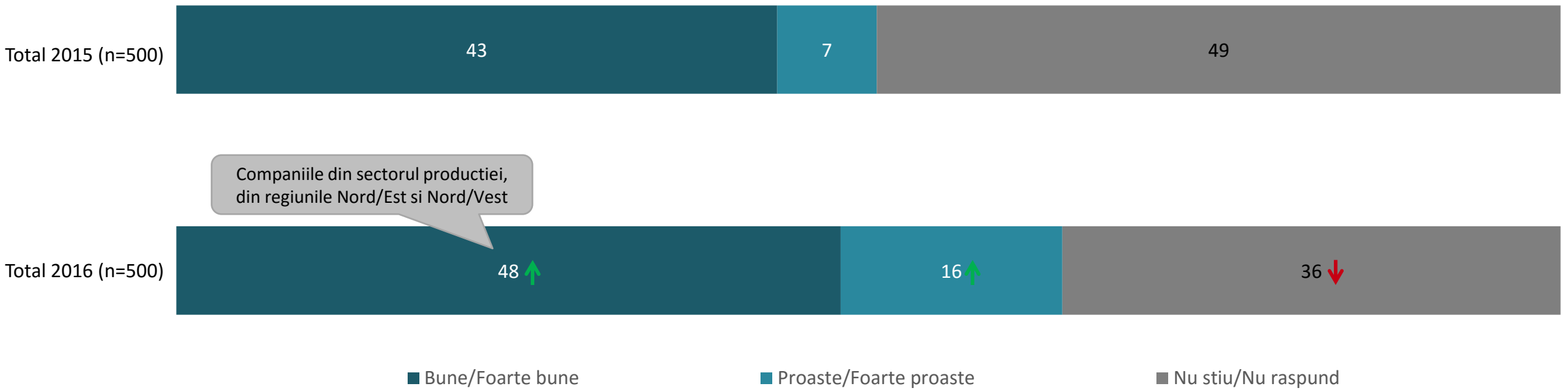

Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Cum apreciati informatiile furnizate de Camerele de Comert si Industrie privind reglementarile in domeniul afacerilor din alte tari (legislatie, export-import, institutii de la care se pot obtine informatii detaliate sau consultanta)?

67% dintre respondenti sunt interesati de programele de pregatire oferite de CCIR, procent semnificativ mai ridicat comparativ cu 2015 (+6pp).

Interesul fata de programele de pregatire profesionala ale CCIR – comparativ 2015 – 2016 (%)

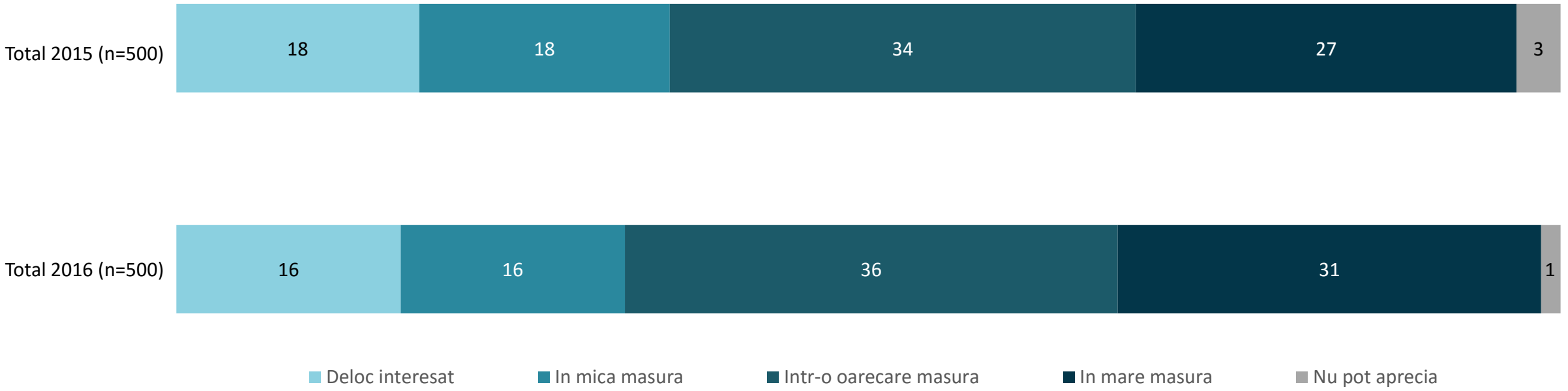

↑ Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
↓ Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

In ce masura ati fi interesat ca personalul din cadrul companiei dvs. sa urmeze un program de pregatire profesionala / specializare organizat de Camerele de Comert si Industrie?

Promovarea mediului de afaceri romanesc in strainatate este perceputa ca fiind buna de catre 30% dintre respondenti in 2016, procent semnificativ mai ridicat decat in studiul precedent (+9pp).

Promovarea mediului de afaceri – comparativ 2015 – 2016 (%)

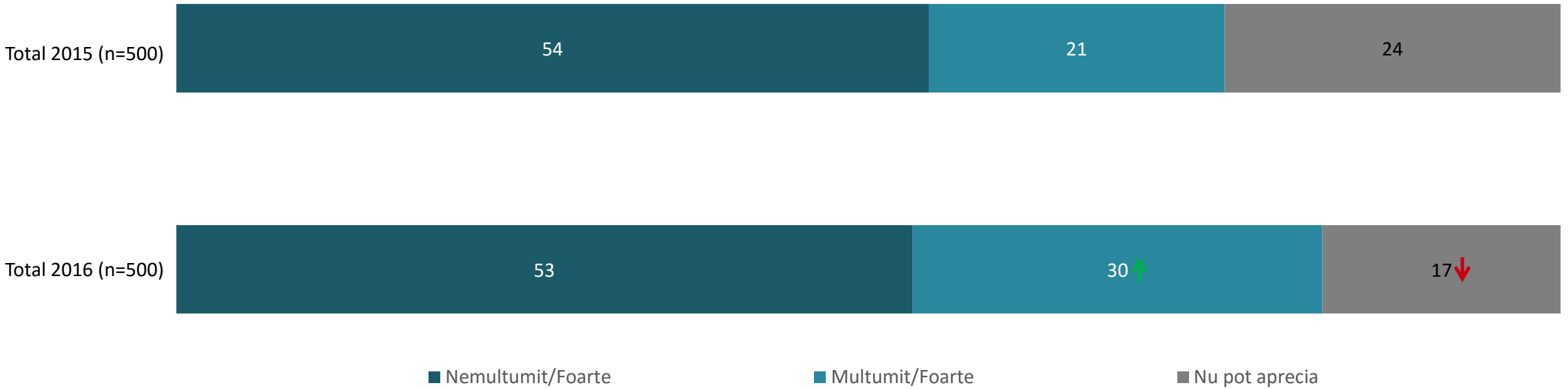

Semnificativ mai mare decat 2015 (95% nivel de incredere)
Semnificativ mai mic decat 2015 (95% nivel de incredere)

Cat de multumit sunteti de modul In care statul roman promoveaza potentialul mediului de afaceri roman In strainatate?

9% dintre companiile investigate sunt interesate intr-o mare masura sa devina membre ale Camerei de Comert, pe cand 34% nu sunt deloc interesate de acest aspect.

Interesul fata de CCIR (de a deveni membru) – 2016 (%)

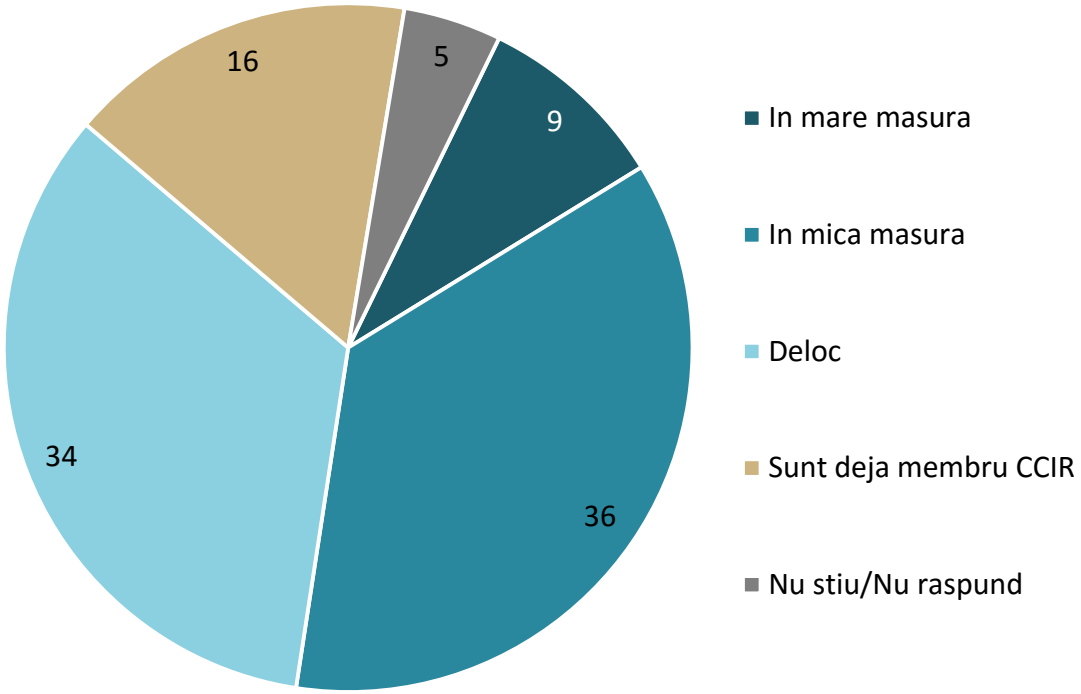

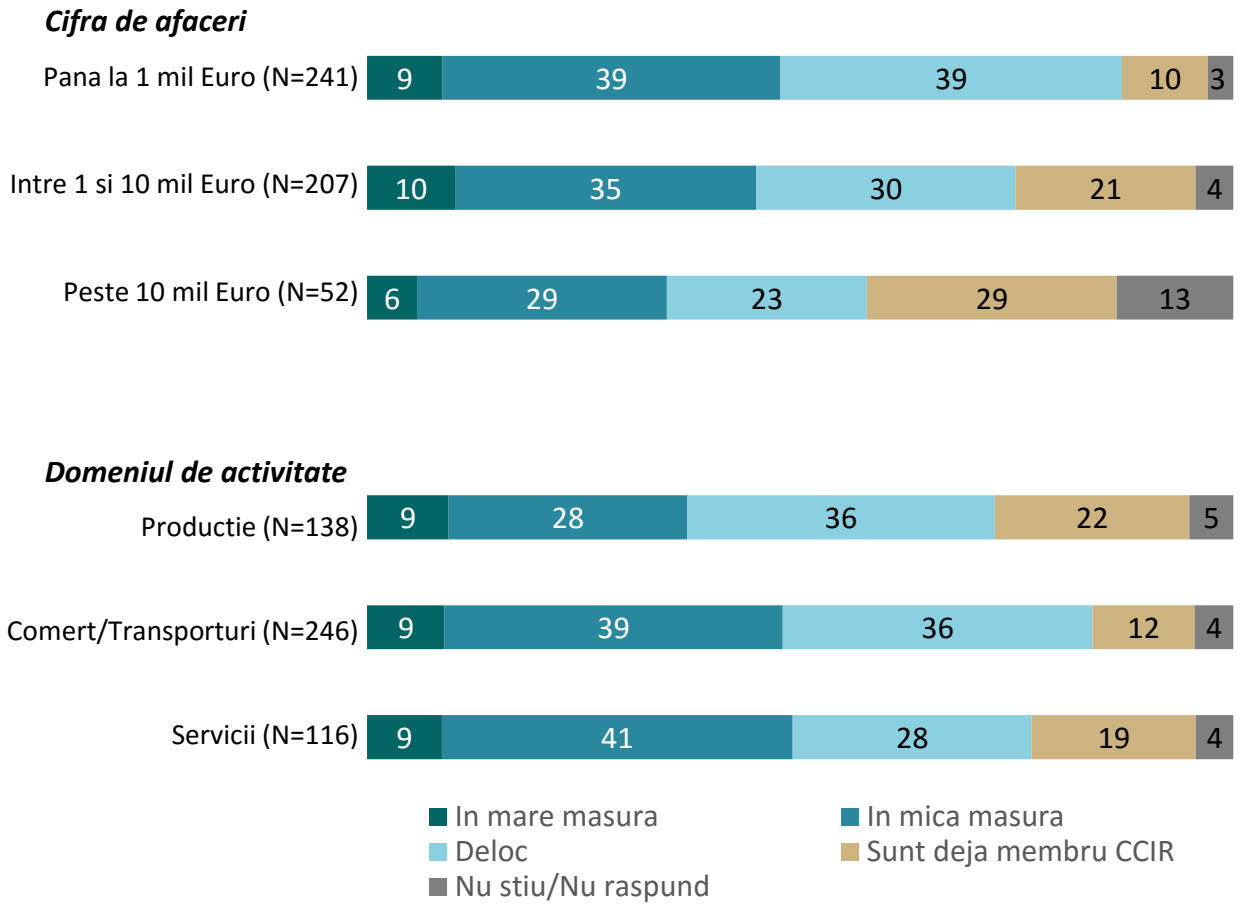

2016: N= 500 respondenti

În ce masura ati fi interesat sa deveniti membru al CCIR?

36% dintre agentii economici intervievati au participat la licitatiile publice. Dintre cei care au participat, 34% considera caietul de sarcini ca fiind facut in avantajul anumitor companii.

Licitatiile publice – 2016 (%)

Participarea la licitatiile publice

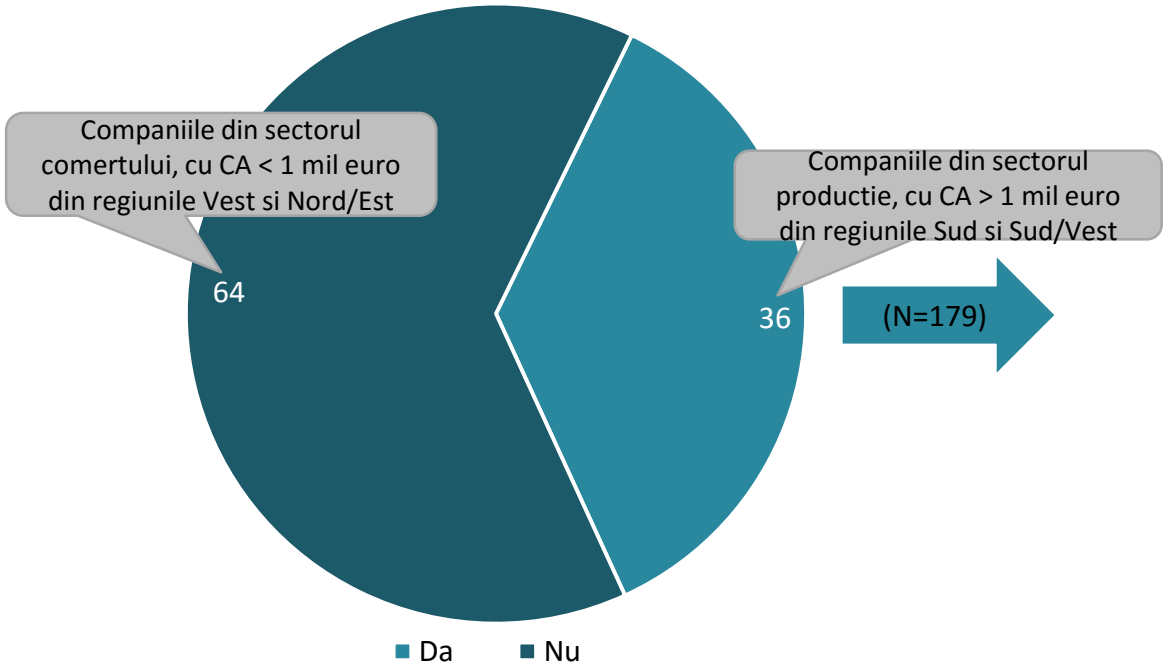

Evaluarea caietului de sarcini

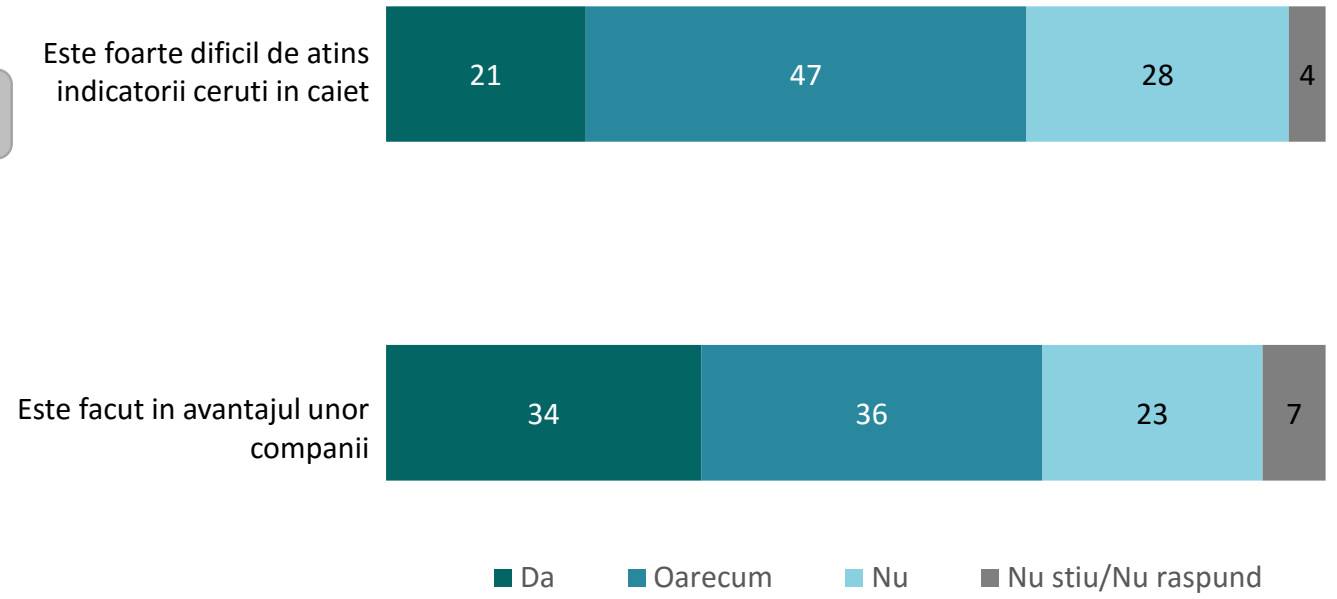

2016: N= 500 respondenti

Ati participat pana acum la o licitatie publica?
Cum evaluati caietul de sarcini din cadrul licitatiilor publice?

44% din mediul de afaceri percepe ca fiind mai redusa coruptia din administratia publica decat cea de acum 2 ani.

Coruptia din administratia publica – 2016 (%)

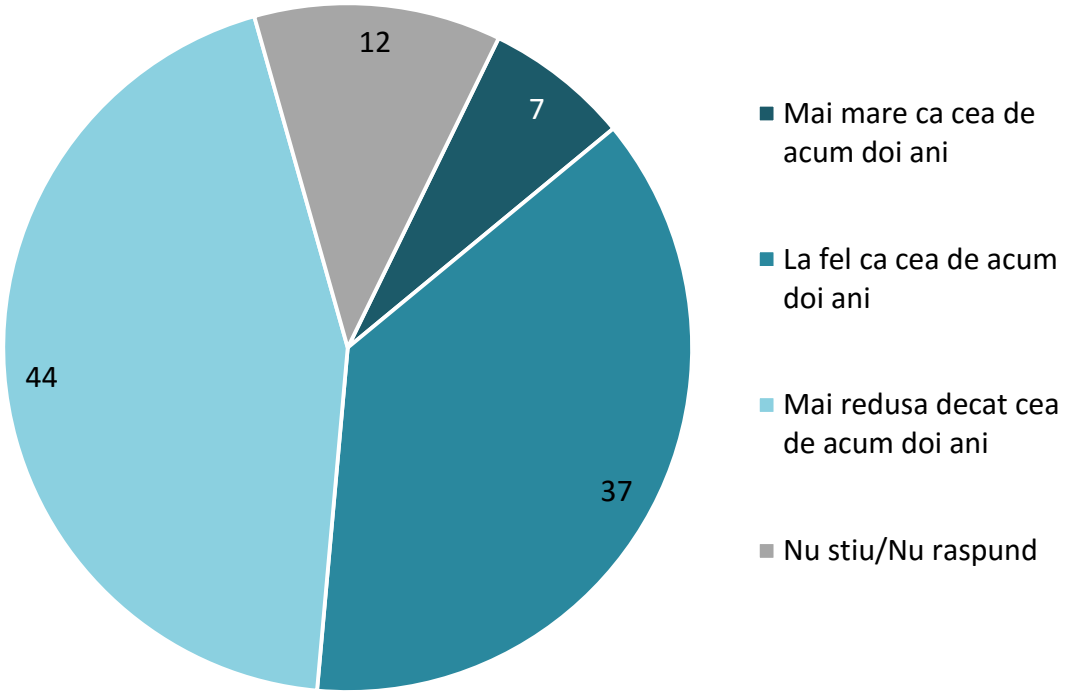

2016: N= 500 respondenti

In opinia dvs., coruptia din administratia publica este:

42% dintre respondenti nu au auzit de acest acord, iar 40% au auzit de el dar nu cunosc detalii despre continutul lui, in vreme ce doar 3% il cunosc si au o opinie favorabila vis-a-vis de el.

Cunoasterea acordului TTIP – 2016 (%)

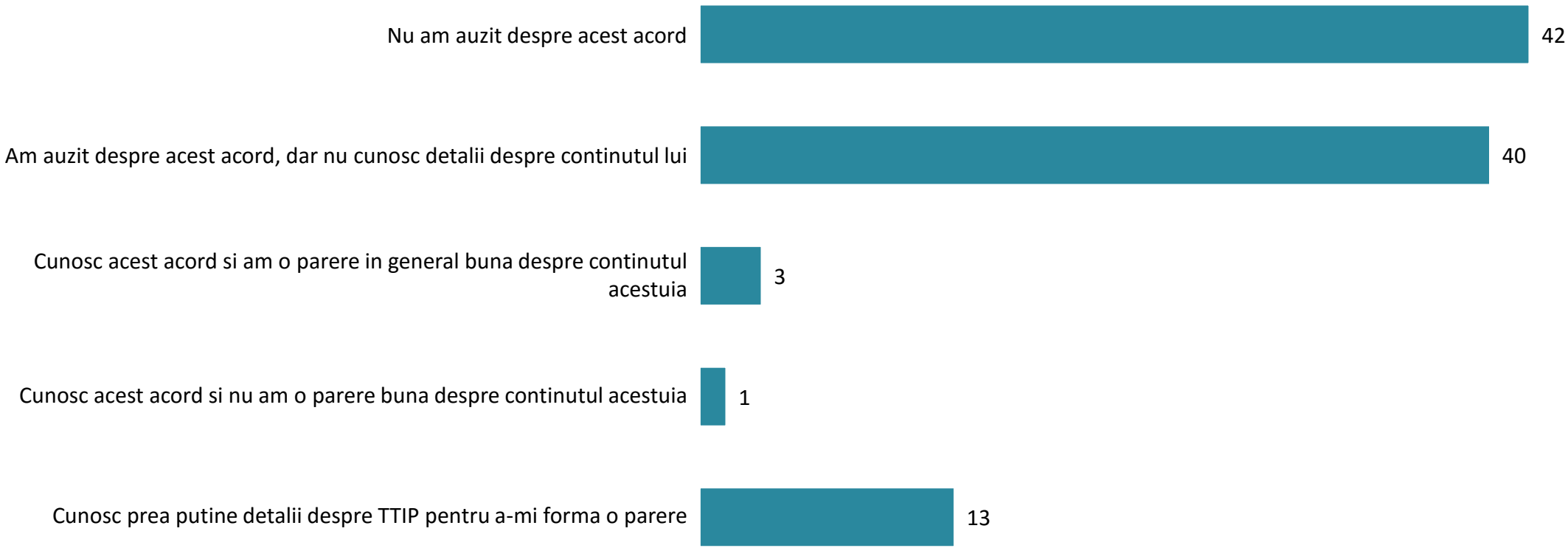

2016: N= 500 respondenti

Care dintre urmatoarele afirmatii descrie cel mai bine pozitia dvs fata de acordul TTIP (Acordul de liber schimb intre Uniunea Europeana si Statele Unite):

Structura esantionului – 2016 (%)

Regiunea

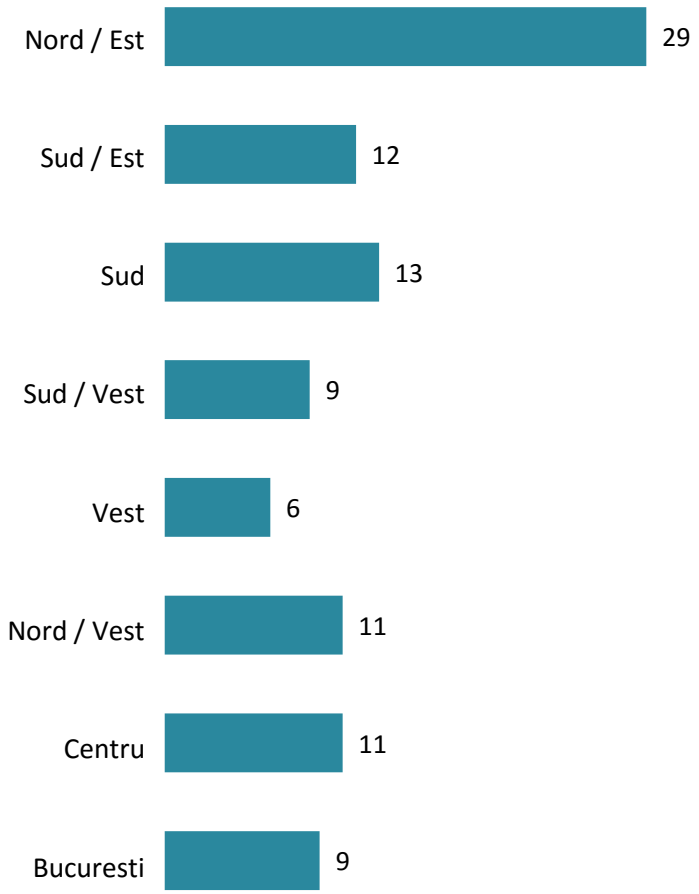

Cifra de afaceri

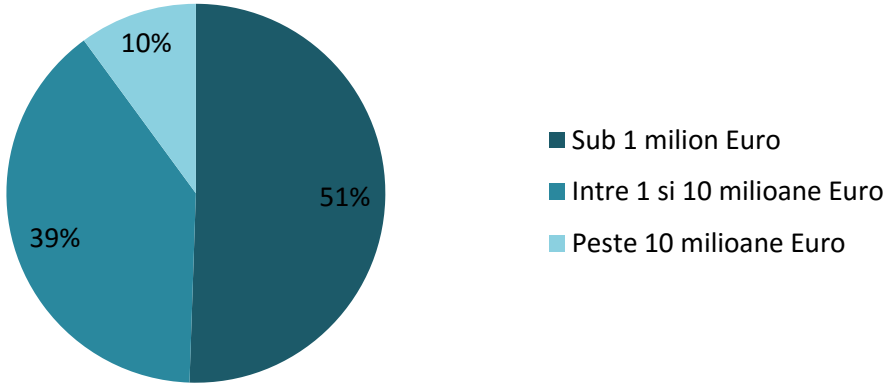

Domeniul de activitate

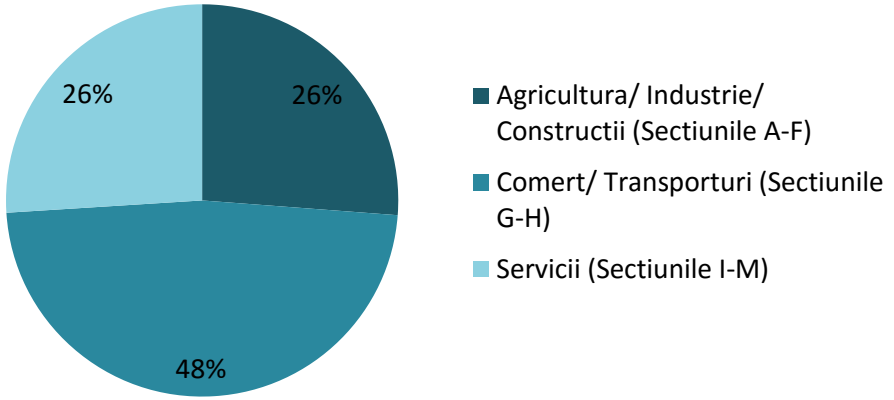

Va multumim!

&